

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Z Wiednia d. 18. Listopada. —

Instytut wdów tutejszego lekarskiego wydziału wyprawit znowu w Niedzielę w salach reductowych pozwoloną przez N. Pana redutę, którą Jego Cesarzowicowska Mość Arcy-Xięże Antoni Swoją obecnością raczył zaszczycić, a na której oprócz tego była znaczna liczba Ślachty i osób stanów ukształconych.

NN. Cesarstwo Ichmość, którzy Instytut ten swoją wesprzyć raczyli, tudzież bardzo znakomite dary od Ich CC. KK. Mości: Arcy-Xięcia Ferdynanda, Następcy Tronu, Franciszka Karola, Karola, Antoniego, Ludwika i Rudolfa, Kardynała Arcybiskupa, Arcy-Xiężnych Zofii i Maryanny, Jego Królewicowskiej Mości Arcy-Xięcia Maxymiliana i Arcy-Xiężny Maryi Beatriki, jakoteż Xięcia Reichszadźkiego, niemnięj łaskawe wsparcie życzliwego tutejszego wysokiego ślacheckiego stanu, i udział pełny ludzkości i dobroczynnej publiczności, która i tą razą właściwą sobie do dobrych uczynków skłonność okazała, zasiliły na nowo znacznie ten Instytut, zaco Towarzystwo przejęte wdzięcznością czuie się być obowiązaniem publiczne złożyć podziękowanie. (G. Wied.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Gazety Nowo-Yorkskie z d. 3. Listopada donoszą, że okręt Emigrant, który w d. 13 Września z la Guayra wypłynął, przywiózł do Nowego Yorku wiadomość o przybyciu Boliwara do Bogoty; mieszkańcy Karakasas zostali o tém zawiadomieni odezwą Jenerała Marino. W d. 14. odebrano w la Guayra wiadomość, że prowincje Kumana i Orinoko przystąpiły do Związku. W skutek tego zdarzenia sposobiono się w la Guayra do wielkich proczystości. (G. Wied.)

Podług listów Nowo-Yorkskich, Ajenci Kolumbijscy naprózno starali się zaciągnąć tamże matkę pożyczki, miliona dolarów na rachunek swojego Rządu. Los właścicieli obligacyi Kolumbijskich w Anglii mają tam żywo przed oczyma.

List z Bogoty z d. 9. Sierpnia zawiera szczegóły prac, które ukończył Kongres Panamski do chwili swojego przeniesienia do Meksyku. List

wspomniony potwierdza uchwałę Kongressu, że rozstrzygać ma los, stopień, podług którego Petnomocnicy podpisywane mają akta i t. p. i że przewodnictwo Członków zmieniać się powinno. W dniu 15tym Lipca, zanim Kongres opuścił Panamę, podpisano następujące akta: 1) Traktat nieustający Unii i Związku pomiędzy czterema Państwami, które na Kongressie miały Reprezentantów, mianowicie: Peru, Meksyk, Kolumbia i Guatimala, do którego wszystkie inne Hiszpańsko-Amerykańskie Państwa w ciągu roku przystąpić mogą. 2) Osobna Konwencya względem odnowienia powszechnego Amerykańskiego Kongressu i to podczas wojny co rok, a podczas pokoju co dwa lata. 3) Konwencya, oznaczająca Kontyngens Związku, iaki każde Państwo do wspólnej obrony ma przystawić. 5) Ugoda względem użycia i kierowania temi Kontyngensami. 5) Rozmaite objaśnienia, w których traktaty zawarte przez Kolumbię ze Związkiem Meksykańskim, ze Związkiem Ameryki środkowej (Guatimalą), zamienione są w traktat Unii i Związku.

W Hamburgu otrzymano w d. 10. Listopada wprost wiadomości z la Guayra do d. 22. Września, podług których we względzie politycznym rzeczy na znanym stopniu utrzymywały się; tylko Paez był chory i bawił w Walencji. Podróż Boliwara z Peru do Bogoty jest długa i połączone z wielu naturalnymi trudnościami. Jednakże w Karakas oczekują go iak oblubieniec oblubienicy (*la novia esta esperando a su novio*). Cudzoziemcy utrzymują co noc patrole w 16 ludzi zbrojnych, gdyż w czasie bez zarobku nie można wiedzieć, czyliby kalsie niższe nie wpadło na myśl zabrać pakhuzy.

Columbiana de Carracas z d. 30. Sierpnia zawiera akt tamecznej Rady Stanu, z oświadczeniem niechęci przystąpienia do środków przez Radę Stanu w Puerto-Cabello uchwalonych a dotyczących się przyjęcia systematu federacyjnego; raczej chce ona oczekiwać przybycia i rozpoznania Libertadora. Wydawca czyni ieszcze uwagę: Lud Wenezueli obowiązali się prowizorycznie do postuszeństwa Jenerałowi Paez, i nie pomysł nigdy o oddzieleniu się od innych Rzeczypospolitych. Równie i w Walencji uchwalono oczekiwać przybycia Boliwara, a w Maracaibò panowała spokojność. (D. A.)

Statek pocztowy z Jamajki przywiózł listy z Kolumbii do Londynu, podług których odkryć miało w Karrakas spisek na korzyść Hiszpanii. Sprawcami tego mają być Hiszpanie w Karrakas osiedli; zaś autorem listu, Hiszpan w służbie Jenerała Merino, pisanego do Jenerała obecnego w Karrakas. Słychać, że Paez chce się pogodzić z Rządem centralnym w Bogocie.

Dziennik *Mémorial Bordelais* dla objaśnienia wiadomości, (które udzieliliśmy o złożeniu Władzy przez Doktora Francia), zawiera; co następuje:

Ascension (w Paraguay) d. 2. Sierpnia.

Pierwsza i druga dywizya wojska Paraguayskiego wzięły się do broni; nikt zaś nie wie o powodach tego. Listy donoszą o awansach w wojsku Paraguayskim, i że waleczny Guarany mianowany został naczelnikiem siły zbrojnej. — Do tego Oficera, iako naczelnika najdawniejszego, należy według praw istnących, przewodnictwo w najwyższym trybunale i w Juncie najwyższej finansów i administracyi publicznego Skarbu, tudzież dopełnianie obowiązków pierwszego Urzędnika w czasie choroby lub chwilowej nieobecności Doktora Francia.

Reprezentanci i naczelnicy Muncypalności, którzy się zebrali dnia 16. Lipca r. b., nie chcieli przyjąć deklaracyi Doktora Francia. Nadzwyczajny ten człowiek, widząc, że Kommissarze, których posłał do Europy, nie uzyskali skutku swego poselstwa, prowadzi odtąd życie melancholiczne; w skutku czego, pod pozorem słabości zdrowia, chce się cofnąć do miasta Pilar, do swoich przyjaciół. — Interessa wszelkie, z powodu nieobecności P. Guarany, powierzono tymczasowo Sekretarzowi Jeneralnemu P. Zapidas. Kommissarze znajdujący się w Europie, otrzymali rozkaz powrócenia do Paraguay, a pełnomocnik Brazylijski musiał się cofnąć do Matogrosso. — Nakoniec listy najswieższe z tąd części Ameryki zawierają Odezwę, ogłoszoną przez Doktora Francia:

O d e z w a.

„Mieszkańcy Paraguayu! Pierwszy Urzędnik wasz, odpowiedzialny zaufaniu w nim położonemu, przez utrzymanie pokoju w Narodzie, potrzebuje spoczynku po pracach; na ten koniec obrał sobie miasto Pilar, gdzie błagać będzie Wszechmocnego, aby raczył utwierdzić szczęście Ojczyzny na zasadach słuszności i sprawiedliwości, które dotąd ochroniły nas od nieszczęść dręczących stały ląd Ameryki. Poruczając tymczasowo Rząd Zapidasowi, cofam się nader zadowolony z szacunku, z jakim przyjęte zostały wszelkie środki przedsięwzięte przezemnie w administracyi.

Zachowam w duszy mojej czyny bohaterskie ludu cnotliwego. Zaszczęście mnie przymem wspomnieniem: to było, iest i będzie dla mnie największym szczęściem.»

»Ascension w Paraguayu d. 2. Sierpnia 1826.»
»Dr. Francia.»

Brazyliia.

Z Gazety Brazylijskiej *Censor Maranhm*, z d. 4. Lipca, zawierają Północno - Amerykańskie Gazety wprawdzie dawną już wiadomość o powstaniu d. 22. Kwietnia w Kameta, w prowincyi Para. Buntownicy w liczbie 4 do 500 wykonali zamach swój w nocy, przy odgłosie: »Śmierć rozbojnikom, którzy przybyli nas obdzierać! — Niech żyje Cesarz! Nieiaki Barboza dowodził nimi. Spokojnych mieszkańców wyciągano z domów po ulicach i publicznych placach włóczono i bez względu na wiek i płeć okrutnie zabiano, a ciała ich w kawałki rąbano. Dwa niewolnicy, którzy członki Panów swoich zbierali, aby je przechować, również zostali zabici. Gazeta podaje spis 31 Europejczyków, którzy przy tąd polegli. Niektórzy z krajowców także życie utracili. Gazeta z d. 5. umieściła była rozkaz Gubernatora Para do Majora Ladislao, aby zbrodniarzy ścigał; zaś późniejsze doniesienia zawierały, że tenże został pobity, utraciwszy 4 działa, 8 sztuk broni, i miał przeszło 50 zabitych, rannych i w niewolę wziętych.

(G. Wied.)

Portugalia.

Xiżna Rejentka, w odwołaniu się do powstania niedawno na Północy Państwa, w prowincyi tra los Montes (równocześnie na Południe) wzbuchtego, wydała Rozkaz dzienny. W tymże, Rejentka chwali oddział 9go batalionu, stojącego w Villa Real, miejscu powstania pod sprawą Majora Menezes, szczególnież zaś oddział gwardyi prowincyjnej, który odrzucił zdradę, do której chciał go nakłonić Margrabia Chaves

Gwiazda donosi pod d. 7. Listopada: Infancka Rejentka Portugalii ogłosiła powszechną amnestyją dla wszystkich Oficerów i żołnierzy, którzy przed końcem roku powrócą do Portugalii.

Wspomniony Dziennik z dnia 9. Listopada mówi: Właśnie teraz odbieramy z Bajonny z d. 3. przez sposobność nadzwyczajną wiadomości z Portugalii, które można mieć za urzędowe. Gdy Minister Woyny udał się w skutek wybuchłego powstania, do Algarbii, rozproszyli się natychmiast buntownicy; wielu z nich powróciło do swojej powinności. Liczą przeszło 900 ludzi zbiegłych do Hiszpanii, którzy atoli zostali tamże zbierani i od swoich dowódców oddzieleni. Miesz-

kańcy nie chcieli mieć udziału do powstania, i z największą radością przyjmowali wojsko pod rozkazami Ministra Woyny. Teraz panie wszędzie największą spokojność, i nie obawiają się już żadnych zamieszek.

Gwiazda zawiera następującą wiadomość z Lizbony z d. 25. Października: Rząd odebrał urzędowe doniesienie, że Król Jegomość Hiszpański dał rozkazy Gubernatorom Galicyi, starej Kastylii i Estremadury, aby powrócili Portugal-skim wojskowym Władzom broń, konie i t. p., w które opatrzeni byli zbiegi Portugalskie, przechodząc do Hiszpanii. Skoro Infancka zawiadomiona została o tym przyjaźnym myślenia sposobie Króla Jegomości katolickiego, rozkała również, aby niezwłocznie broń, konie i t. p. zbiegów Hiszpańskich wydano Władzom wojskowym Hiszpańskim.

Infancka Rejentka dowiedziawszy się, że sierżanci, kaprale i żołnierze nie mieli wiadomości o dozwoleonej onym amnestyi od d. 5. Sierpnia, ponieważ złośliwość Szefów, którzy ich do zbiegostwa namówili, przeszkadzała temu, przeto Jey Królewicowska Mość termin, przeznaczony początkowo do d. 30. Listopada pod tym przedłuża warunkiem, że wspomnieni wojskowi stawiają się u Władz cywilnych lub wojskowych na najbliższej granicy.

Minister Woyny kierujący dywizyją operacyjną, donosi ze swojej głównej kwatery w Beja pod d. 20. Października, iż przy odgłosie radości wszystkich wiernych poddanych Dom Pedra IV. wszedł do miasta. Minister rozkazał Gubernatorowi Algarbii, ile można, iak najszybciej z nim połączyć się i razem wyruszyć przeciwko buntownikom. Sądzą, że zamiarem ostatnich, wnosząc po mnóstwie okrętów, które na Guadjuana zebrali, uciec do Ayamonte na ziemię Hiszpańską. Wiadomości z Tras os Montes, Alemtejo, Minho, Wyższej Beiry i Bairy datowane są z d. 20. i 21. Października. Spokojność w tych prowincyach przywróconą została. (G. Wied.)

Hiszpania.

Gazeta Madrycka z d. 31. Października donosi, iż stan zdrowia Króla tyle jest zaspokajającym, ile sobie życzyć można. Król Jegomość mieszka ciągle w zamku S. Lorenzo (Eskuryjalu). (G. Wied.)

Wielka Brytania i Irlandya.

Wśród sprzecznych wiadomości umieszczonych od niejakiego czasu w gazetach Angielskich o zdrowiu Xięcia Yorku, następujące doniesienie Dziennika Lancette, w Londynie wychodzącego,

zasługuje na uwagę: Na szczególne żądanie Króla udał się nie dawno do Xięcia Yorka, Sir Astley Cooper. Pierwszą razą raczył sam Król być obecny podczas odwiedzin zacnego Baroneta (Sir A. Cooper u Jego Królewic. Mości. Wizyta ta trwała dosyć długo. Choroba Xięcia iestto ogólna puchlina wodna ciała (*Anasarca*), rodzaj puchliny wodney, naytrudniejszy do wyléczenia. Sir Astley Cooper zapisał lekarstwa, które zdać się, że dobry sprawiły skutek.

W Guernsey ogłoszono w d. 12. Października ze strony Król. tayney Rady, iż między Rządem Angielskim a Pruskim zawartą została ugoda, podług której wszystkie okręty Angielskie zawiające do portów Pruskich z posiadłości Angielskich w Europie, które nie tworzą części połączonych Królestw, na przyszłość tey samey wzajemności, iak okręty z portów Angielskich, stosownie do ugody handlu i żeglugi z dnia 2. Kwietnia 1824, używać powinny. «

Pewien list kupiecki z Londynn z dnia 30. Października donosi: Od ostatnich dni zeszłego tygodnia znaczny był przywóz owsa na nasze targi; wynosił óu 50,000 kwarterów, a iednakże utrzymywała się onegoż cena. Piękna pszenica iest rzadką i mocno iey szukaiają, dla tego ceny poszły w górę. Równie i o stód z ięczmienia, bób, groch, przy wysokich cenach mocno się pytaiają. — Z Liwerpolu równie pomyslnie nadchodzą wiadomości o handlu zbożowym. Ceny pszenicy i owsa poszły tamże o 1 do 2 D. za Bushel. Stód i krupy owsiane utrzymują się w cenie. D. 23. Pczdziernika ogłoszono w Liwerpoolu uwiadomienie, podług którego pszenica Turecka (żyto Włochskie) za opłatą 10 procentu bez opłaty cła, na konsumcyją może być z zagranicy wprowadzona.

Dziennik *New Times*, który pierwey kupił Dziennik *Reprezentative*, połączył teraz ze swoim piśmie Dziennik *British-Press*. Poinieniony Dziennik przed sześciu laty był naywięcej czytany, lecz w skutek odmiany Redakcyi i ciśnienia czasów, zupełnie upadł.

Deputowani Grecy w Londynie odebrali następujący list od A. Contostavlo z Nowego Yorku z dnia 8. Października: Ninieyszem potwierdzam treść meiego listu z dnia 1. t. m. i donoszę Wpanom, iż dla przeciwnych wiatrów ieszczem nie odpłynął. Fregata každyej chwili gotowa wyiść pod żagle. Wielu przyiaciół Grecich zapewniło mię, iż na naypierwszém posiedzeniu Kongresu będzie uczynione przełożenie, dla wynagrodzenia Rządu Greckiego za stratę, iaką poniósł przez domy handlowe Roy, Buyard i Howland, które były upoważnione do budowy obiedwóch fregat. Wniosek ten ma mieć cel

oczyścić naród Amerykański z plamy, która jedynie tych dotyczyć powinna, co się tą rzeczą trudni. Mocno mię zastanawia, że w Anglii nie dzieie się toż samo względem okrętów parnych do Grecyi przeznaczonych. Nie miałem jeszcze czasu ułożyć moich rachunków, lecz mówię WPanu, że dawszy 700 dolarów Kapitanowi i dwom Porucznikom, pozostaie mi jeszcze 21000 dolarów, któremi zapłacę maytków.

Obadwa Wicekonsulowie Angielski i Francuzki w Port au Prince (Hayti) pomarli, ów d. 26. Sierpnia, ten 1. Września.

Skrzynia do P. Raffles adresowana, napętniona bożyszczami wyspy Otahaity, gdzie teraz iak wiadomo powszechnie zaprowadzono Chrześcijaństwo, ocloną została nie dawno na Urzędzie cłowym Liverpoolskim na 5 szylingów.

(D. Au.)

Francyja.

W d. 3. Listopada przyjął Król na prywatnem posłuchaniu Marszałka Marmonta, który dniem wprzody powrócił z Moskwy do Paryża, a nazajutrz d. 4. Listopada, iako w dniu S. Karola, przyniósł Król powinszowania Ciąta dyplomatycznego, mającego na czele swoim Nuncjusza Papieżkiego, Deputowanych będących w Paryżu, Marszałków, Sądów, Municypalności Paryżkiej i innych Władz. — Na wszystkich teatrach były wieczorem przedstawienia stosowne do uroczystości.

Monitor ogłosił w d. 4. b. m. kilka Król rozporządzeń. Pierwsze mianuje Kardynałów Xięcia de Clermont-Tonnere i Xięcia de Latil, Xięcia de Brissac, Margrabiego Pastoret, Wice-Prezydenta Izby Parow, i Hrabiego St. Criq, Prezydenta Wydziału handlowego i osad, Ministrami Stanu i Członkami Rady tajney. Wtóre rozporządzenie nadaie amnestyją trzem osadzonym: Gauthier de la Verderie, Ray i Lacombe. Trzecie mianuje pewną liczbę nowych Radców Stanu i Mistrzów rachunkowości w służbie nadzwyczajney. Czwarte upoważnia dwóch dotychczasowych Radców Stanu i iednego Mistrza rachunkowości w służbie nadzwyczajney, mieć udział w przyszłości do narad w Radzie Stanu.

I w Marynarce posunął Król wiele osób w dniu imienia swoich na wyższe stopnie i rozdał ordery; między innymi pensyonowanego Kontr-Admirala Missesy mianował tytularnym Wice-Admiralem. — Podług Monitora Spowiednik Królewski, Opat Lachapell, mianowany Radcą Stanu, a według innych gazet, także Opat Haffre. Nadwikaryusz Amieński, Opat Fayet, Jeneralny Inspektor Uniwersytetu, i Nadwikaryusz Soisonski, powołani do Rady Stanu. Ci Panowie wcho-

dą do Wydziału Spraw Duchownych; trzy ostatni iako Mistrze do prozb.

Gdy w skutek wyjątku z aktu żeglugi z roku 1795, okręty Hiszpańskie aż do dnia dzisiejszego spokojnie mogły prowadzić handel na brzegach Francuzkich; Rząd podług uwiadomienia Ministra Morskiego uzyskał teraz to prawo dla okrętów Francuzkich na brzegach Hiszpańskich, gdzie onym na nowo było zabronione.

(G. Wied.)

Gwiazda z d. 11. Listopada zawiera co następuje: Słychać, że Zachowawca pieczęci przelożył do rozpoznania Radzie Stanu projekt do Ustawy z 13 artykułów, względem Sądu przysięgłych, który przez tęż iednomyslnie został przyjęty.

Do Wersalu przybyło nie dawno dwóch Inspektorów Uniwersytetu Paryżkiego, aby przedsięwziąć śledztwo względem nie dawno zasług powstania wychowanców Kollegium. Piętnastu posłano do domów, lecz i Prowizor Kollegii, Opat Auger, i Cenzor zostali uchyleni.

Podług dziennika *Galignani Messenger* opuścił Sir Walter Scott Paryż w d. 8. Listopada.

W Carry nie daleko Marsylii wybuchła zarazliwa choroba żadnemu mieszkańcowi nie przepuszczająca. Burmistrz już umarł. Pomocnik jego chory, tylko Pleban jeszcze zdrów, który z bohaterским poświęceniem się pozostał w miejscu i daie wsparcie cierpiącym Parafianom. Z Marsylii dano pomoc i spodziewają się, że gdy nastąpią północno-zachodnie wiatry, zaraza ta ustanie.

(D. Au.)

Gazeta z Havrę donosi, iż w dniu imienia Króla widziano w tém mieście powiewającą banderę Meksykańską u Agentów handlowych potężnych Państw Meksyku. W iednym czasie powiewała bandera Brazylijska w porcie, a Kolumbijska na okęcie Ayacucho.

Lord Cochrane przybył znowu w d. 27. Października do Marsylii.

Gabriel Julian Ouvrard, były dostawca, Lellen-Mauléon, Alexander Ducroc, Filleul-Bangé, Poissonier i Espariat obwinieni o zamiar przekupienia urzędników wojskowych, stanęli w d. 9. Listopada przed Sądem Paryżkiéy Policji poprawczy.

(G. Wied.)

Niemcy.

W d. 14. Listopada nastąpiło formalne otwórzeie prelekeyy w Uniwersytecie Monachijskim z Landsbutu przeniesionym.

(G. Wied.)

Prussy.

Ich Królewicowskie Moście, Xiążęta Wil-

helm i Karol Pruscy (Synowie Króla Jego Mci) wyiechali dzisiaj do Weynaru, w celu, iak slychać, zabawienia iakis czas na tamiecznym Dworze.

Jego Król. Mość Xiążę Fryderyk Niderlandzki przybył z Hagi do Berlina. (G. Wied.)

Rossyia.

— Z Petersburga dnia 26. Października. —

N. Pan przestał Ministrowi Skarbu następujący reskrypt:

Dla okazania wdzięczności publicznej, należnej zasługom na zawsze pamiętnym, iakie położyl dla Oyczyzny wciągu całego swego zawrotu świetnego, a szczególniej w sławnej epoce wojny roku 1812, Jenerał Feldmarszałek Xiążę Goleniszew - Kutuzow - Smoleński, rozkazuje, aby pensyia 80,000 rubli, iaką wyznaczoną miała przez ukaz z d. 4. Grudnia 1823, wdowa iego, później zmarła, wypłacaną była z Skarbu Cesarzowskiego iego pięciu córkom, w równych częściach po 17,200 rubli każdej.

W Moskwie dnia 22. Sierpnia 1826.

(podpis.) Mikofaj.

N. Cesarzowa Matka przesała d. 22. Sierpnia r. b. w pochlebnych reskryptach Paniom Kurapowickiej, małżonce Jenerała - Adjutanta, Ribeaupierre, małżonce Radcy tajnego i Kommissarza pełnomocnego, w Bessarabii pozwolenie noszenia małego krzyża orderu S. Katarzyny.

Rozkazem dziennym mianowani zostali Adjutantami N. Pana, Jenerałowie Majorowie, Xiążę Menżykow i Benkendorff. Ostatni otrzymał także dowództwo nad całą jazdą wojska georgijskiego. Opuścił ón już Petersburg w d. 3. listopada, udając się na miejsce swojego przeznaczenia.

Gazeta handlowa, wychodząca w Petersburgu, ogłosiła następujący artykuł: »Brazylia jest krajem korzystnego odbytu dla zboża i mąki, artykuły te mogą być wywożone przez porty w Odessie, Petersburgu i Archangielu. Zicdnoszące Stany Ameryki północnej posyłaia corocznie do samego portu Rio - Janeiro 120,000 beczek, czyli 26,200,000 funtów mąki pszennej, która może skupiać mąkę dla Przylądka Dobrych Nadziej i dla niektórych wysp południowych w Indiach zachodnich. W ostatnich pięciu latach, przewieziono do Rio - Janeiro pszenicę z Antypii i Hamburga, i spodziewać się można z podobną pomnożoną liczbą młynów i zmniejszono opłaty, ieszcze większego przywozu. Jedyną niedogodnością, iż pszenica i mąka rossyjska podlegają na morzu zepsuciu, a szcze-

gólnie w czasie długiej przeprawy i w gorącym klimacie. Pod tym względem czyniemy uwagę następującą: Pszenica wsypana w beczki dobrze zamknięte, dopiero w pewnym przeciągu czasu po iey zbraniu, łatwiej wytrzymaie długi przewóz i zmiany powietrza, mąka pszenna zmielona sucho lub bardzo mało wilgotna, upakowana w beczki małe hermetycznie zamknięte, zdaniemnsza jest do przewozu morskiego, niż mąka mielona zwyczajnym sposobem. Byłoby bardzo pożytecznie zrobić w tój mierze doświadczenie, możnaby postać do Vice - Konsula rossyjskiego w Rio - Janeiro kilka czwartych pszenicy świeżej, i dawniejszej, niemniej mąki suchiej w beczkach, podobnych, iakie przychodzą z Ameryki północnej i wezwać Vice - Konsula, aby zwracał uwagę na wypadek tego doświadczenia i z złączeniem własnych spostrzeżeń, o nim uwiadomił. Podobne doświadczenie bardzo mało kosztować będzie w porównaniu z korzyściami, iakieby wyniknęły dla handlu, gdyby wysyłano z Rossyi znaczną ilość zboża i innych towarów, do kraiu posiadającego tak wiele artykułów handlowych, Rossyi potrzebnych.« Autor tego artykułu, wchodzi następnie w szczegóły i z nich wyprowadza cenę pszenicy w Brazylji, czwartego roku zboża sprzedane się w Rio - Janeiro po 33 rub. 56 kop. pud mąki pszennej po 6 rub. 86 kop. po odtrąceniu opłaty cła, składowego i innych kosztów.

Dyrekcya jeneralna kompanii rossyjskiej południowo - zachodniej, uwiadomiona przez rzeczywistego Radcę Stanu Pusłowskiego i bytego Pułkownika w gwardyi Czudowskiego, iako akcyonaryuszów zawiadujących działaniami kompanii co do systematu żeglugi na Dnieprze i Niemnie, że spekulacya na soli pożyczony przez N. Pana 20 od sta zysku przyniesie, oznajmiła akcyonaryuszom przez swego Dyrektora Karlewicza, że dywidendę odbiorą na początku roku przyszłego. Tenże Dyrektor doniósł, że wiele osób żąda przystąpić do kompanii nietylko w celu spekulacyi, których przedmiotem będzie żegluga na Donie, Dniestrze, Bugu i Dźwinie, ale nawet w widokach handlu wewnętrznego i reko dziei w prowincyach nad wspomnionemi rzekami położonych i innych sąsiednich. Co do Gubernii Białej Rusi, w nich zawiązują się sekcyie kompanii; iuż iedna ustaliła się w okolicach miasta Dynaburga, położonego na granicy Inflant, Kurlandyi i Litwy, aszlachta tamtejsza, chcąc dopomódz działaniom tej sekcyi, ustąpiła kompanii summy, iakie się iey należą od Rządu za dostawę dla wojska. W skutku tego pierwszy akcyonaryusz Karlewicz wskazał sposób, w iaki życzacy sobie do kompanii przystępować mogą.

